

พุทธจิตวิธีและแนวโน้มของโหราศาสตร์ไทยในการให้การศึกษา
แห่งทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2565-2574)

Buddhist Psychology Way of Life and Trends of the Thai
Astrological Counseling in the Next Decade (A.D. 2022 – 2031)

Received: April 12, 2023
Revised: May 22, 2023
Accepted: May 22, 2023

ธนชนัน สุระบัญชาการ¹, สิริวัฒน์ ศรีเครือดง² และ มั่น เสือสูงเนิน³
Thanachanan Surabanchakarn, Siriwat Sricruadong and
Man Suesungnoen
(thanachanan9@gmail.com, siriwatmcu@gmail.com and ansuesongnoen@gmail.com)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยอนาคตแบบผสานวิธีเชิง EDRF ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างเทคนิค EFR และ Delphi มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาวิเคราะห์หลักการพุทธจิตวิทยา และชุดความรู้โหราศาสตร์ไทยแห่งอนาคตในการให้การศึกษาแนะนำ 2) สังเคราะห์ข้อมูล และทิศทางพุทธจิตวิธีกับแนวโน้มโหราศาสตร์ไทยแห่งอนาคตในการให้การศึกษาแนะนำ 3) นำเสนอฉากภาพพุทธจิตวิธีกับแนวโน้มโหราศาสตร์ไทยในการให้การศึกษาแนะนำอย่างสร้างสรรค์ในทศวรรษหน้า การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือวิจัย 4 ประเภท คือ 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เชี่ยวชาญ 21 รูป/ท่าน 2) แบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกัน 3) การสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ 13 รูป/ท่าน 4) การเสวนาภูมิปัญญา ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญ 12 รูป/ท่าน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนของการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ 1) กลุ่มพระภิกษุสงฆ์ 2) กลุ่มนักจิตวิทยา 3) กลุ่มนักโหราศาสตร์ โดยจะทำการสัมภาษณ์ใน 3 มิติ คือ ด้านบวก ด้านตรงข้าม และด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด ข้อมูลคุณภาพทำการวิเคราะห์โดยใช้ QDAT Knowledge หรือ 6'C เทคนิค เทคนิคสามเส้า และข้อมูลอิมตัว ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ค่าสถิติโดยการหาค่ามัธยฐาน (Md), ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR), ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

¹ หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธจิตวิทยา ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Ph.D. Buddhist Psychology, Department of Psychology, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

^{2,3} ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Department of Psychology, Faculty of Humanities, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดความรู้โหราศาสตร์การให้การปรึกษาแห่งอนาคตจะต้องมี องค์ประกอบของหลักธรรม และหลักจิตวิทยาการให้การปรึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการให้การ ปรึกษา และต้องมีการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือการพยากรณ์ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคโลกาวิวัฒน์ 2) การพัฒนาศักยภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักโหราศาสตร์จะมีมากขึ้น รวมทั้งเรื่องของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการให้การปรึกษาภายใต้ความรัก ความสามัคคี และความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ให้เป็นศาสตร์แห่งปัญญาที่มีคุณธรรมนำความรู้ และเผยแพร่สู่ความเป็นสังคมพุทธศรัทธาโหราศาสตร์การให้การปรึกษาอย่างสร้างสรรค์ตามแนวทางอริยสัจสี่ 3) ฉากภาพอนาคตมีองค์ประกอบสำคัญ 12 ประการ คือ 3.1) การประกอบพิธีเพื่อสังคม 3.2) ภาพลักษณ์ของโหราศาสตร์ 3.3) ศูนย์รวมองค์ความรู้ 3.4) องค์การพัฒนโหราจารย์ 3.5) หลักสูตร BPAC 3.6) การศึกษาชั้นสูง 3.7) อริยสัจวิธีการให้การปรึกษา 3.8) AI การให้การปรึกษา 3.9) การจัดสัมมนาวิชาการนานาชาติ 3.10) องค์การวิชาชีพโหราศาสตร์ 3.11) ศูนย์สร้างพลังบวก และ3.12) ทางเลือกในการทำงาน

คำสำคัญ: พุทธจิตวิถิ, โหราศาสตร์ไทย, การให้การปรึกษา, การสร้างสรรค์, ทศวรรษหน้า

Abstract

This dissertation is an integrated EDFR future research between EFR and Delphi technique. There are three objectives including: 1) to study and analyze the principles of Buddhist psychology and the set of knowledge of Thai astrology in the future counseling, 2) to synthesize data and direction of the Buddhist psychological way of life with trends of the Thai astrology in the future counseling, and 3) to present a scenario of the Buddhist psychological way of life and trends of the Thai astrological counseling in the next decade. There are four types of research tools used consisting of 1) In-depth interview with 21 experts 2) Questionnaire with the same experts 3) Focus group with 13 experts and 4) Connoisseurship with 12 experts. Key informants of an in-depth interview divided into 3 groups: 1) monks 2) psychologists and 3) astrologers, interviewing in three dimensions: Optimistic Realistic, Pessimistic Realistic, and Most Probable Realistic. An analysis of qualitative data was done by QDAT

Knowledge or 6'C Technique, Triangulation Technique, and Data Saturation. For the quantitative data, it was analyzed by finding Median (Md), Interquartile range (QR), Mean ($\bar{X}$), and Standard Deviation (SD).

The study findings were found that 1) The future model of astrology counseling should incorporate the principles of ethics and psychology as essential foundations. It should also utilize technology and innovation to develop teaching curricula and create forecasting tools to support societal changes in the era of globalization. 2) The ethical and moral development of astrologers has significantly improved, along with the utilization of new technologies that benefit counseling under the principles of love, harmony, and cooperation to develop the body of knowledge to be a science of wisdom with morality precedes knowledge and disseminate it to be a Buddhist astrology counseling society. 3) The future scenario consists of 12 important components: 3.1) Social Entrepreneurship 3.2) Astrology Image, 3.3) Knowledge Center, 3.4) Astrologer Developing Organization, 3.5) BPAC Curriculum, 3.6) Higher Education, 3.7) Astrological Counseling based on Noble Truth Way, 3.8) Artificial Intelligence Counseling, 3.9) International Academic Seminars, 3.10) Astrological Sciences Organizations, 3.11) Empowering Center, and 3.12) Career Path Alternatives.

Keywords: Buddhist Psychology Way of Life, Thai Astrology, Counseling, Creative, Next Decade

บทนำ

โหราศาสตร์หรือโศதியศาสตร์เป็นศาสตร์ที่มีมาแต่ก่อนพุทธกาล เป็น 1 ใน 18 ศาสตร์ที่พระพุทธเจ้าเมื่อครั้งยังเป็นเจ้าชายสิทธัตถะได้ศึกษาเรียนรู้ เพราะเป็นศาสตร์ขั้นสูงที่กษัตริย์ ผู้นำการปกครอง และชนชั้นสูงต้องศึกษา ในกาลต่อมาพระพุทธเจ้าทรงมีพุทธานุญาตให้พระภิกษุเรียนนักษัตริ เพื่อประโยชน์ในการสวดพระปาฏิโมกข์ และบอกกล่าวให้การปรึกษาแก่ประชาชนในเรื่องวันเวลาได้ (พระครูสุภัทรวชิรานุกุล, พูนชัย ปันธิยะ และคณะ, 2563)

ในสมัยรัชกาลที่ 7 แม้ว่ากรมโหราหลวงจะถูกยุบลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2473 แต่นั่นกลายเป็นจุดตั้งต้นของโหราศาสตร์ภาคประชาชนที่ได้อุบัติขึ้นตั้งแต่นั้นมา (วิวัฒน์ จาริกศิริ, 2564) และเป็นศาสตร์ที่อยู่คู่สังคมไทยมาตราบนับปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2561 ได้มีเหตุการณ์ที่เป็นประวัติศาสตร์ของวงการโหราศาสตร์ ที่มีการลงทะเบียนเรียนคอร์สพื้นฐานกว่าพันคนของสถาบันพยากรณ์ศาสตร์ และเป็นปีแรกที่วิชาโหราศาสตร์ได้ถูกบรรจุเป็นวิชาเลือกในสถาบันการศึกษาชั้นสูง สจล. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (ทิมข้าวขาวสด, 2562) นอกจากนี้จะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจในวิชาโหราศาสตร์ที่มากขึ้นแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นถึงความอ่อนแอ หรือปัญหาทางจิตใจของคนในสังคมที่มีมากขึ้นเช่นกัน สอดคล้องกับข้อมูลของกรมสุขภาพจิตที่เกี่ยวกับจำนวนผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่กำลังได้รับการวินิจฉัยและรักษานั้นเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะในช่วงปี 2563 ที่มีการระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจ และปัญหาสุขภาพจิตที่ต้องเตรียมพร้อมรับมืออย่างเร่งด่วน (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมสุขภาพจิต, 2564)

จากข้อมูลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างในเดือนตุลาคม 2565 พบว่า คนในสังคมนอกจากจะปรึกษาคนใกล้ชิดก่อนแล้ว มักจะไปขอคำปรึกษาจากนักพยากรณ์ นักจิตวิทยา หรือจิตแพทย์และพระสงฆ์ โดยในส่วนของนักพยากรณ์จะมีสัดส่วนมากที่สุด แต่ปัญหาคือนักพยากรณ์ให้การปรึกษาได้ในระดับหนึ่งตามประสบการณ์ของแต่ละท่านเท่านั้น เพราะปราศจากทักษะการให้การปรึกษาที่ถูกต้องตามหลักจิตวิทยา หรือแม้แต่การนำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิดขาดคุณธรรมจริยธรรมทำให้ผู้รับบริการเกิดทุกข์มากยิ่งขึ้นได้เช่นกัน ดังนั้นถ้านักพยากรณ์สามารถนำหลักการของจิตวิทยา และหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการให้การปรึกษาแนะนำ เชื่อว่าจะสามารถช่วยคนกลุ่มใหญ่ของสังคมที่กำลังเผชิญกับปัญหาความเครียดได้อย่างสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพ และสังคมมีความสุขสงบมากยิ่งขึ้น

การวิจัยอนาคตมีทั้งระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการวิจัย โดยผู้วิจัยเลือกที่จะทำการวิจัยในทศวรรษหน้า เพราะการวิจัยอนาคตในระยะสั้น (5-10 ปี) เป็นการมองอนาคตใกล้ตัว ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวเนื่องกับปัญหาปัจจุบัน (ณิชา เบญจพรวัฒนา, 2558) การวิจัยอนาคตการณ์ที่ถูกต้องจะชี้ให้เห็นถึงอนาคตทางเลือกที่หลากหลาย ที่พึงปรารถนา และมีความเป็นไปได้ที่สามารถนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนงาน เพื่อการวางแผนระยะกลางซึ่งเป็นช่วงเวลา 5-15 ปี (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2561) การมองไปอีก 10 ปี หรือทศวรรษหน้านั้นเป็นการคาดการณ์เชิงยุทธศาสตร์ที่เป็นการพยากรณ์ และการหาทางออกที่มุ่งไปทางการปฏิบัติจริง (อภิวัฒน์ รัตนวราหะ, 2563)

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักการพุทธจิตวิทยาและชุดความรู้โหราศาสตร์ไทยแห่งอนาคตในการให้การศึกษาแนะนำ
2. สังเคราะห์ข้อมูลและทิศทางพุทธจิตวิทยากับแนวโน้มโหราศาสตร์ไทยแห่งอนาคตในการให้การศึกษาแนะนำ
3. นำเสนอจากภาพพุทธจิตวิทยากับแนวโน้มโหราศาสตร์ไทยในการให้การศึกษาแนะนำอย่างสร้างสรรค์ในทศวรรษหน้า

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยอนาคตแบบผสมผสานวิธีเชิง EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างเทคนิค EFR และ Delphi มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดและเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ ความรู้ เจตคติ วิสัยทัศน์ที่ก้าวไกล และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เพราะต้องมีการเก็บข้อมูลถึง 3 รอบ โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 21 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มโหราศาสตร์ 11 คน กลุ่มนักจิตวิทยา 5 คน และกลุ่มพระสงฆ์ 5 รูป
2. เก็บรวบรวมข้อมูลรอบที่ 1 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกใน 3 มิติ คือ ด้านบวก ด้านตรงข้าม และด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด
3. วิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ ด้วย Q'DAT หรือ 6'C Technique ร่วมกับเทคนิคสามเส้า และข้อมูลอ้อมตัว และนำข้อมูลไปสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม
4. การเก็บข้อมูลรอบที่ 2 โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนั้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมตอบคำถาม
5. วิเคราะห์ข้อมูลหาฉันทามติ รวบรวมข้อมูลคำตอบของแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์เชิงสถิติ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), /SD ค่ามัธยฐาน (Md) ซึ่งต้องมีค่า ≥ 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) ($Q_3 - Q_1$) ต้องมีค่า ≤ 1.5 ซึ่งเป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องได้ฉันทามติ 6) การเก็บข้อมูลรอบที่ 3 เนื่องจากยังหาฉันทามติไม่ได้ จึงได้มีการทำแบบสอบถามซ้ำอีกครั้ง โดยมีเนื้อหาข้อความเดียวกับแบบสอบถามครั้งแรก แต่เพิ่มตำแหน่งช่วงค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ตำแหน่งคำพิสัยระหว่างควอไทล์ ตำแหน่งค่ามัธยฐานและเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ๆ ได้ตอบในครั้งที่แล้ว เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประกอบการพิจารณา ก่อนการตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นว่าจะยืนยันคำตอบเดิม หรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของตนที่ตอบเมื่อครั้งก่อน 7) วิเคราะห์หาฉันทามติอีกครั้งตามขั้นตอนที่ 5 ซึ่งการวิเคราะห์ครั้งนี้ผลปรากฏว่าได้ฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ จึงได้ทำการยุติการทำแบบสอบถาม 8) เขียนฉากภาพอนาคต นำข้อมูลที่ได้ฉันทามติมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด และมีความสอดคล้องทางความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและสังเคราะห์เขียนเป็นฉากภาพอนาคตในแต่ละฉากทัศน์ออกมา

เครื่องมือในการวิจัยนอกจากจะได้ใช้ การสัมภาษณ์ (Interviewed) และ การทำแบบสอบถาม (Questionnaire) กับผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน แล้ว ยังมีเครื่องมืออีก 2 ประเภท ประเภทแรก คือ การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 13 คน แบ่งเป็นพระภิกษุสงฆ์ 2 รูป นักโหราศาสตร์ 3 คน นักวิจัย/นักวิชาการ 4 คน นักจิตวิทยา 4 คน เพื่อยืนยันความถูกต้องว่าฉากภาพอนาคตที่ได้ทำขึ้นนั้นตรงตามหลักการวิจัย เป็นไปตามฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ประเภทที่สอง การเสวนาภูมิปัญญาผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (Connoisseurship) คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเฉพาะส่วนที่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเท่านั้นจำนวน 12 คน แบ่งเป็นพระภิกษุสงฆ์ 3 รูป นักโหราศาสตร์ 3 คน นักวิชาการ 5 คน นักอนาคตวิทยา 1 คน เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์สูงสุด

ในส่วนของการหาค่าคุณภาพเครื่องมือทั้ง 4 ประเภทได้ทำการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์แต่ละข้อ > 0.5 ภาพรวม = 0.93, แบบสอบถามแต่ละข้อ > 0.5 ภาพรวม = 0.93 , สนทนากลุ่ม (Focus Group) แต่ละข้อ > 0.5 ภาพรวม = 0.97, การเสวนาภูมิปัญญาผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (Connoisseurship) แต่ละข้อ = 1/0 ภาพรวม = 0.97

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามที่สร้างจากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า ผลการวิเคราะห์ ค่า Md และ IR ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ $MD \geq 3.5$, $IR \leq 1.5$ สรุป มีความสอดคล้องได้ฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญทุกข้อ ดังตารางการวิเคราะห์ด้านล่างนี้

ตารางที่ 1 หลักพุทธธรรมที่นำมาใช้ในทางโหราศาสตร์

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	Md.	IR	ระดับ ความเห็น	ความสอดคล้อง (ฉันทามติ) ผู้เชี่ยวชาญ
1. หลักโหราศาสตร์สอดคล้องกับหลักทาง พุทธศาสนาว่าด้วยหลักอริยสัจ 4 ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค	4.29	0.85	4.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2. หลักการพยากรณ์ว่าด้วยเรื่องของ กรอบเวลาของการเกิดขึ้นตั้งอยู่และ สิ้นสุดของเหตุการณ์ สอดคล้องกับ หลักไตรลักษณ์ว่าด้วยหลักอนิจจัง	4.57	0.60	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. หลักธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นำมาประยุกต์ใช้ในโหราศาสตร์ได้	4.52	0.60	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 1 พบว่า สาระสำคัญของหลักพุทธธรรมที่นำมาใช้ในทางโหราศาสตร์มีความสอดคล้องได้ฉันทามติทุกข้อ ดังนี้ ข้อ 1. หลักโหราศาสตร์สอดคล้องกับหลักทางพุทธศาสนาว่าด้วยหลักอริยสัจ 4 ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ($\bar{X}$ = 4.29, SD = 0.85, Md = 4.00, IR = 1.00) ข้อ 2. หลักการพยากรณ์ว่าด้วยเรื่องของกรอบเวลาของการเกิดขึ้นตั้งอยู่และสิ้นสุดของเหตุการณ์ สอดคล้องกับหลักไตรลักษณ์ว่าด้วยหลักอนิจจัง ($\bar{X}$ = 4.57, SD = 0.60, Md = 5.00, IR = 1.00) ข้อ 3. หลักธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในโหราศาสตร์ได้ ($\bar{X}$ = 4.52, SD = 0.60, Md = 5.00, IR = 1.00)

ตารางที่ 2 ทฤษฎีจิตวิทยาในโหราศาสตร์

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	Md.	IR	ระดับ ความเห็น	ความสอดคล้อง (ฉันทามติ) ผู้เชี่ยวชาญ
1. โหราศาสตร์ภาคคำนวณมีการคำนวณ กรอบระยะเวลาของการเกิดเหตุการณ์ ทำให้ผู้รับคำทำนายเกิดความหวังและ กำลังใจสอดคล้องกับแนวคิด Positive Thinking ในเรื่องของ Hope	4.57	0.51	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. โหราศาสตร์ภาคพยากรณ์ด้วยจริตดาว และธาตุทั้ง 4 ช่วยให้นักพยากรณ์ เข้าใจสถานะจิตใจ ลักษณะนิสัยและ สันดานของผู้รับการพยากรณ์ได้	4.57	0.60	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. โหราศาสตร์ภาคพิธีกรรม เป็นจิตวิทยา ที่จะช่วยยกระดับพฤติกรรมของผู้รับ การพยากรณ์ได้	3.95	0.97	4.00	1.50	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 2 พบว่า สารสำคัญของทฤษฎีจิตวิทยาในโหราศาสตร์มีความสอดคล้องกันได้นับตามมติทุกข้อดังนี้ ข้อ 1. โหราศาสตร์ภาคคำนวณมีการคำนวณกรอบระยะเวลาของการเกิดเหตุการณ์ทำให้ผู้รับคำทำนายเกิดความหวังและกำลังใจสอดคล้องกับแนวคิด Positive Thinking ในเรื่องของ Hope ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.51$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 2. โหราศาสตร์ภาคพยากรณ์ว่าด้วยจรีตดาว และธาตุทั้ง 4 ช่วยให้นักพยากรณ์เข้าใจสภาวะจิตใจ ลักษณะนิสัย และสันดานของผู้รับการพยากรณ์ได้ ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.60$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 3. โหราศาสตร์ภาคพิธีกรรมเป็นจิตวิทยาที่จะช่วยยกระดับพฤติกรรมของผู้รับการพยากรณ์ได้ ($\bar{X} = 3.95$, $SD = 0.97$, $Md = 4.00$, $IR = 1.50$)

ตารางที่ 3 แนวทางการให้การปรึกษาแนะนำในการดำเนินชีวิตของโหราศาสตร์ปัจจุบันและอนาคต

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	Md.	IR	ระดับความเห็น	ความสอดคล้อง (ฉันทามติ) ผู้เชี่ยวชาญ
1. การให้คำปรึกษาแนะนำว่าด้วยพิธีกรรมต้องรู้จริงสอดคล้องและอยู่บนหลักเหตุและผล	4.19	1.12	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. การพยากรณ์ให้คำปรึกษาต้องประยุกต์เข้ากับสอดคล้องสภาพสังคมปัจจุบัน	4.38	0.87	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. ควรต้องมีการแนะนำให้ไปพบนักจิตวิทยาคลินิกสอดคล้อง ถ้าพบว่าผู้รับคำปรึกษามีสภาวะจิตไม่ปกติ	4.38	0.81	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 3 พบว่า สารสำคัญของแนวทางการให้การปรึกษาแนะนำในการดำเนินชีวิตของโหราศาสตร์ปัจจุบันและอนาคตมีความสอดคล้องได้นับตามมติทุกข้อดังนี้ ข้อ 1. การให้คำปรึกษาแนะนำว่าด้วยพิธีกรรมต้องรู้จริงและอยู่บนหลักเหตุและผล ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 1.12$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 2. การพยากรณ์ให้การปรึกษาต้องประยุกต์เข้ากับสภาพสังคมปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.87$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 3. ควรต้องมีการแนะนำให้ไปพบนักจิตวิทยาคลินิกถ้าพบว่าผู้รับการปรึกษามีสภาวะจิตไม่ปกติ ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.81$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$)

ตารางที่ 4 องค์ประกอบของหลักพุทธธรรมและหลักจิตวิทยาในชุดความรู้โหราศาสตร์

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	Md.	IR	ระดับ ความเห็น	ความสอดคล้อง (ฉันทามติ) ผู้เชี่ยวชาญ
1. ควรเน้นให้ศึกษาหลักธรรมอริยสัจ 4 หัวใจของพระพุทธศาสนา	4.48	0.93	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ใช้เทคนิคผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางในการให้การปรึกษาแนะนำ	4.29	1.00	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. ควรเสริมหลักพุทธธรรมซึ่งเป็นจิตวิทยาทางพระพุทธศาสนา	4.33	1.02	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4 พบว่า สารสำคัญขององค์ประกอบของหลักพุทธธรรมและหลักจิตวิทยาในชุดความรู้โหราศาสตร์มีความสอดคล้องได้ฉันทามติทุกข้อดังนี้ ข้อ 1. ควรเน้นให้ศึกษาหลักธรรมอริยสัจ 4 หัวใจของพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.93$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 2. ใช้เทคนิคผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษาแนะนำ ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 1.00$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 3. ควรเสริมหลักพุทธธรรมซึ่งเป็นจิตวิทยาทางพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 1.02$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$)

ตารางที่ 5 ภาพอนาคตของความเป็นโหราศาสตร์

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	Md.	IR	ระดับ ความเห็น	ความสอดคล้อง (ฉันทามติ) ผู้เชี่ยวชาญ
1. ควรอธิบายด้วยความเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น	4.48	0.81	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ควรมีการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย	4.10	1.14	4.00	1.50	มาก	สอดคล้อง
3. ควรมีการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานออกใบวิชาชีพ	4.19	1.03	4.00	1.00	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาพอนาคตของความเป็นโหราศาสตร์มีความสอดคล้องได้ฉันทามติทุกข้อดังนี้ ข้อ 1. ควรอธิบายด้วยความเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.81$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 2. ควรมีการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 1.14$, $Md = 4.00$, $IR = 1.50$) ข้อ 3. ควรมีการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานออกใบวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 1.03$, $Md = 4.00$, $IR = 1.00$)

ตารางที่ 6 ภาพอนาคตของหลักพุทธธรรมที่ใช้ในโหราศาสตร์

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	Md.	IR	ระดับ ความเห็น	ความสอดคล้อง (ฉันทามติ) ผู้เชี่ยวชาญ
1. ในการเรียนการสอนหลักพุทธธรรมต้องนำหลักโหราศาสตร์	4.14	0.91	4.00	1.50	มาก	สอดคล้อง
2. ควรอธิบายหลักพุทธธรรมให้เข้ากับโหราศาสตร์และกาลสมัย	4.24	0.89	4.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
3. ควรมีหลักสูตรธรรมะสำหรับนักโหราศาสตร์โดยเฉพาะ	4.24	1.14	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 6 พบว่า สาระสำคัญของภาพอนาคตของหลักพุทธธรรมที่ใช้ในโหราศาสตร์ มีความสอดคล้องได้ฉันทามติทุกข้อดังนี้ ข้อ 1. ในการเรียนการสอนหลักพุทธธรรมต้องนำหลักโหราศาสตร์ ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.91$, $Md = 4.00$, $IR = 1.50$) ข้อ 2. ควรอธิบายหลักพุทธธรรมให้เข้ากับโหราศาสตร์และกาลสมัย ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.89$, $Md = 4.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 3. ควรมีหลักสูตรธรรมะสำหรับนักโหราศาสตร์โดยเฉพาะ ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 1.14$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$)

ตารางที่ 7 ทิศทางการปรับตัวในยุคโลกาวิวัฒน์ของโหราจารย์หรือโหราพยากรณ์

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	Md.	IR	ระดับ ความเห็น	ความสอดคล้อง (ฉันทามติ) ผู้เชี่ยวชาญ
1. ต้องเรียนรู้เทคโนโลยีและวิธีการใช้สื่อสมัยใหม่	4.52	0.68	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ต้องมีการปรับวิธีการพยากรณ์ให้เข้ากับสมัยปัจจุบัน	4.57	0.60	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. ต้องมีการปรับตัวบูรณาการองค์ความรู้วิทยาการต่าง ๆ ให้เข้ากับยุคสมัย	4.62	0.59	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 7 พบว่า สาระสำคัญของทิศทางการปรับตัวในยุคโลกาวิวัฒน์ของโหราจารย์หรือโหราพยากรณ์มีความสอดคล้องได้ฉันทามติทุกข้อดังนี้ ข้อ 1. ต้องเรียนรู้เทคโนโลยีและวิธีการใช้สื่อสมัยใหม่ ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.68$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 2. ต้องมีการปรับวิธีการพยากรณ์ให้เข้ากับสมัยปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.60$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 3. ต้องมีการปรับตัว บูรณาการองค์ความรู้วิทยาการต่าง ๆ ให้เข้ากับยุคสมัย ($\bar{X} = 4.62$, $SD = 0.59$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$)

ตารางที่ 8 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	Md.	IR	ระดับ ความเห็น	ความสอดคล้อง (ฉันทามติ) ผู้เชี่ยวชาญ
1. ดาราโหราศาสตร์ควรเป็นพื้นฐานแรกในการเรียนโหราศาสตร์	4.48	0.68	4.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2. ทุกสถาบันควรมีการอบรมธรรมศึกษาชั้นตรี โท เอก	4.24	0.63	4.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
3. ควรขอความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงฆ์ในการจัดอบรมธรรมะสำหรับนักโหราศาสตร์	4.19	0.98	4.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
4. สถาบันโหราศาสตร์ควรจัดให้มีการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้หลักวิชาใหม่ ๆ	4.52	0.68	5.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 8 พบว่า สารสำคัญของข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีความสอดคล้องได้ฉันทามติทุกข้อดังนี้ ข้อ 1. ดาราโหราศาสตร์ควรเป็นพื้นฐานแรกในการเรียนโหราศาสตร์ ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.68$, $Md = 4.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 2. ทุกสถาบันควรมีการอบรมธรรมศึกษาชั้นตรีโทเอกก่อนที่จะออกมาเป็นนักโหราศาสตร์ ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.63$, $Md = 4.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 3. ควรขอความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงฆ์ในการจัดอบรมธรรมะสำหรับนักโหราศาสตร์ ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.98$, $Md = 4.00$, $IR = 1.00$) ข้อ 4. สถาบันโหราศาสตร์ควรจัดให้มีการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้หลักวิชาใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.68$, $Md = 5.00$, $IR = 1.00$)

ตารางที่ 9 ค่าสถิติเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแต่ละข้อคำถาม

รหัส	A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	C1	C2	C3	C4	C5	เฉลี่ย
Md	5	5	4	5	5	4	5	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	4	5	5	4.57
IR	0	0	0	0	0	1	1.5	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1.5	3	0	1	0.71

หมายเหตุ: A1-5 แทนที่ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มพระสงฆ์, B1-11 แทนที่ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มนักโหราศาสตร์, C1-5 แทนที่ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มนักจิตวิทยา

จากตารางที่ 9 พบว่า สารสำคัญของค่าสถิติเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแต่ละข้อคำถามได้ฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญเช่นเดียวกัน โดยค่าเฉลี่ยมัธยฐาน $Md = 4.57$ ค่าเฉลี่ยพิสัยระหว่างควอไทล์ $IR = 0.71$

หลังจากได้ฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้สร้างฉากภาพอนาคตที่ผ่านการวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมและจากการวิจัย โดยมี 12 ประเด็นสำคัญคือ 1) การประกอบการเพื่อสังคม (SE) 2) การสร้างภาพลักษณ์โหราศาสตร์ของสังคม 3) ศูนย์รวมองค์ความรู้ในรูปแบบ Digital Astrology Library 4) องค์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของโหราจารย์ 5) หลักสูตรโหราศาสตร์การให้การปรึกษาเชิงพุทธจิตวิทยา (BPAC) 6) หลักสูตรการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นสูง 7) การให้การปรึกษาอย่างสร้างสรรค์ตามแนวทางอริยสัจ 8) การให้การปรึกษาอย่างสร้างสรรค์ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) 9) การจัดสัมมนาวิชาการนานาชาติ 10) องค์การวิชาชีพโหราศาสตร์ 11) ศูนย์สร้างพลังบวกในรูปแบบโหราศาสตร์สากลพุทธจิตวิทยาคลินิก และ 12) ทางเลือกในการทำงานของนักโหราศาสตร์ที่มีมากขึ้น เหล่านี้เกิดจากปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านคุณธรรมจริยธรรม ปัจจัยทางด้านองค์ความรู้ ปัจจัยทางด้านสถานศึกษา ปัจจัยทางด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ปัจจัยทางด้านบทบาทของนักโหราศาสตร์ ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปัจจัยทางด้านมาตรฐานวิชาชีพ และปัจจัยทางด้านความเหลื่อมล้ำทางสังคม

หลังจากได้สร้างฉากภาพอนาคตแล้ว ผู้วิจัยได้มีการทำ (ร่าง) องค์ความรู้เพื่อนำเสนอในขั้นตอนของการทำสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผลสรุปจากการทำสนทนากลุ่มย่อยพบว่า โหราจารย์นอกจากจะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้แล้วยังต้องมีความเชี่ยวชาญในหลาย ๆ ด้าน มีการสื่อสารที่เข้าใจง่ายและสมสมัย รู้จักการใช้ปัญญาให้การปรึกษาแนะนำ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของหลักธรรม กระบวนการให้การปรึกษา หลักสูตร ความต้องการและประเด็นทางจิตใจของผู้รับบริการ การให้การปรึกษาด้วยหลัก 6 ใจ รวมทั้งในเรื่องของนวัตกรรมและเทคโนโลยี และจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ และคุณค่าของ (ร่าง) องค์ความรู้ที่ได้นำเสนอ สรุปว่า (ร่าง) องค์ความรู้ นั้น ทำให้เกิดศาสตร์แห่งปัญญาที่มีคุณค่าอย่างยิ่งทั้งต่อวิชาการและต่อสังคม

ภายหลังจากการทำสนทนากลุ่มย่อย ผู้วิจัยพบว่ามีข้อมูลบางส่วนยังไม่สมบูรณ์ดีพอ จึงได้ทำการเสวนาภูมิปัญญาผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (Connoisseurship) กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญระดับเอตทัคคะ และได้ข้อสรุปว่า การสร้างสถาบันพุทธโหราศาสตร์นั้น จะต้องมีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อระดมกำลังคน และกำลังสมองในการวางแผนพัฒนา มีการสร้างพหุนวัตกรรมที่มีองค์ประกอบของนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมด้วย มีองค์ความรู้ที่มีการบูรณาการในรูปแบบของสหศาสตร์ มียุทธศาสตร์ที่มีการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดเข้ามาช่วยในการวางแผน และวุฒิภาวะของโหราจารย์นั้นจะต้องมีคุณธรรมนำความรู้เป็นสำคัญ

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย

จากข้อมูลการวิจัยที่ได้ผ่านการวิเคราะห์/สังเคราะห์ตามขั้นตอนระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยได้ข้อสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อดังนี้

1. ชุดความรู้โหราศาสตร์การให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องมีองค์ประกอบของหลักสูตร และหลักจิตวิทยาการให้การศึกษาก่อนเป็นพื้นฐานสำคัญในการให้การศึกษ และต้องมีการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือการพยากรณ์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคโลกาวิวัฒน์

2. การพัฒนาศักยภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักโหราศาสตร์จะมีความก้าวหน้ารวมทั้งเรื่องของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการให้การศึกษากลายได้ด้วยความรัก ความสามัคคี และความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ให้เป็นศาสตร์แห่งปัญญาที่มีคุณธรรมนำความรู้ และเผยแพร่สู่ความเป็นสังคมพุทธศรัทธาโหราศาสตร์การให้การศึกษอย่างสร้างสรรค์ตามแนวทางอริยสัจสี่

3. ฉากภาพอนาคตมีองค์ประกอบสำคัญ 12 ประการ คือ 3.1) การประกอบการเพื่อสังคม 3.2) ภาพลักษณ์ของโหราศาสตร์ 3.3) ศูนย์รวมองค์ความรู้ 3.4) องค์การพัฒนาโหราจารย์ 3.5) หลักสูตร BPAC 3.6) การศึกษาชั้นสูง 3.7) อริยสัจวิถีการให้การศึกษ 3.8) AI การให้การศึกษ 3.9) การจัดสัมมนาวิชาการนานาชาติ 3.10) องค์กรวิชาชีพโหราศาสตร์ 3.11) ศูนย์สร้างพลังบวก และ 3.12) ทางเลือกในการทำงาน

สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ชุดความรู้โหราศาสตร์ที่มีการบูรณาการ 3 ศาสตร์เข้าด้วยกันในรูปแบบของสหวิทยาการนั้น ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยใด ๆ หรือแม้แต่การบูรณาการเข้ากับหลักสูตรอริยสัจ 4 ก็ยังไม่มีให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรริดา สงขาว และพระมหาหรรษาธมฺมหาโส ซึ่งพบปัญหาในเรื่องของโหราศาสตร์ปัจจุบันว่า ไม่มีการนำหลักอริยสัจ 4 มาประยุกต์ใช้ในระบบการเรียนการสอน การให้การศึกษ แม้จะเป็นหลักสูตรสำคัญที่ครอบคลุมคำสอนทั้งหมดในพุทธศาสนา และเป็นหลักสูตรที่เป็นแกนสำคัญของพุทธวิถีการให้การศึกษ (วรริดา สงขาว และพระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, 2563)

อย่างไรก็ตาม การบูรณาการหลักสูตรควบคู่กับจิตวิทยาการให้การศึกษแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นหลักการที่มีประโยชน์และมีประสิทธิภาพต่อการให้การศึกษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศากร บุญอาจ ที่พบว่า การนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วยด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ สามารถนำไปพัฒนาทักษะการดูแลสุขภาพผู้ป่วยให้มีสติรู้ตัวตลอดเวลา และสามารถจัดการกับความทุกข์ได้ โดยร่วมกับทฤษฎีให้การศึกษที่ให้ผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (นิศากร บุญอาจ, 2561)

ส่วนหลักโหราศาสตร์ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการอ่านแผนที่ชีวิตที่ทำให้คนสามารถเข้าใจตัวตน และยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองได้มากขึ้น ทั้งยังเป็นศาสตร์ที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการเยียวยาจิตใจของคน และช่วยให้ผู้ป่วยสภาวะจิตที่ไม่ปกติ มีพลังจากจิตทุกข์ให้กลายเป็นจิตสุขได้ สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ วัชพร ทุมมานนท์ ที่พบว่า คำพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ เป็นคำพูดที่มีอิทธิพลต่อสภาพจิตใจของผู้รับบริการ การใช้ถ้อยคำที่แฝงด้วยคติสอนใจ ฟังแล้วสบายใจ คลายจากทุกข์ ซึ่งเป็นการประยุกต์หลัก วาจาสุภาษิต เพื่อนำมาใช้ในการพยากรณ์ ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นในด้านความคิด สภาพจิตใจ และการกระทำ รวมถึงทัศนคติและพฤติกรรม เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจให้กับคนในปัจจุบัน (วัชพร ทุมมานนท์, 2559)

2. การมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพ คุณธรรม จริยธรรมของนักโหราศาสตร์ การร่วมมือร่วมใจ และการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ให้เป็นศาสตร์แห่งคุณธรรมนำความรู้ และสามารถให้การปรึกษาอย่างสร้างสรรค์ตามแนวทางอริยสัจ 4 นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก แม้ว่าปัจจุบันมีสถาบันโหราศาสตร์กระจายอยู่ทั่วไป อีกทั้งมีจรรยาบรรณโรหกำกับ (มหาหมอดู ดอทคอม, 2566) แต่ด้วยความรู้ที่ปัจจุบันยังไม่มียุทธศาสตร์วิชาชีพควบคุม จึงทำให้มีปัญหาในเรื่องความแม่นยำในการทำนาย และมีการหลอกลวงเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกรียงไกร กันยะ ที่พบว่า ปัจจุบันองค์กรโหราศาสตร์ที่มีอยู่หลายองค์กรยังไม่สามารถรวมตัวกันให้มีเอกภาพเหมือนองค์กรวิชาชีพอื่น ๆ ได้ จึงยังไม่มีมาตรการที่สามารถควบคุมสมาชิกอย่างแท้จริง แนวทางที่จะทำให้เกิดจรรยาบรรณของนักโหราศาสตร์ได้ในอนาคต ต้องมาจากการรวมกลุ่มกันขององค์กรโหราศาสตร์ที่ตระหนักร่วมกันถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการจรรยาบรรณ และร่วมกันกำหนดกฎระเบียบที่มีมาตรการควบคุมอย่างเป็นทางการสามารถให้คุณให้โทษกับนักโหราศาสตร์ได้ (เกรียงไกร กันยะ, 2556) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐชนน เกลิมแสน และปรมาภรณ์ วีระพันธ์ ที่พบว่า ปัญหาการดูดวงในประเทศไทยนั้น มีสาเหตุมาจากการไม่มีการขึ้นทะเบียนผู้ให้บริการพยากรณ์กับหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบ หรือกำกับดูแลมาตรฐานการให้บริการ หรือแม้แต่การให้ความคุ้มครองแก่ผู้เข้ารับบริการพยากรณ์จนเกิดเป็นความกังวลในผู้รับบริการ และกระทบไปถึงผู้ให้บริการซึ่งมีมาตรฐานแต่ขาดการรับรองจากภาครัฐ (ณัฐชนน เกลิมแสน และปรมาภรณ์ วีระพันธ์, 2565) และในงานวิจัยเรื่อง โหราศาสตร์ปัจจุบันในมิติแห่งพุทธศาสตร์ พบว่า โหราศาสตร์ปัจจุบันในมิติแห่งพุทธศาสตร์ เป็นการเน้นที่ตัวบุคคล ตามกระบวนการอริยสัจ 4 (อริยธัมม เลิศรวมโชค, พระครูสุธีศัมปกรญาณ, และพระมหาดาวสยาม วชิรปัญโญ, 2023) แต่ปัจจุบันยังไม่มีระบบการเรียนการสอนที่นำหลักธรรมเข้ามาบูรณาการอย่างเป็นกิจจะลักษณะ ทำให้แนวทางการให้การปรึกษาอย่างสร้างสรรค์ตามแนวทางอริยสัจ 4 ยังเป็นสิ่งที่นักโหราศาสตร์ยังต้องมีการพัฒนาเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้นต่อไป

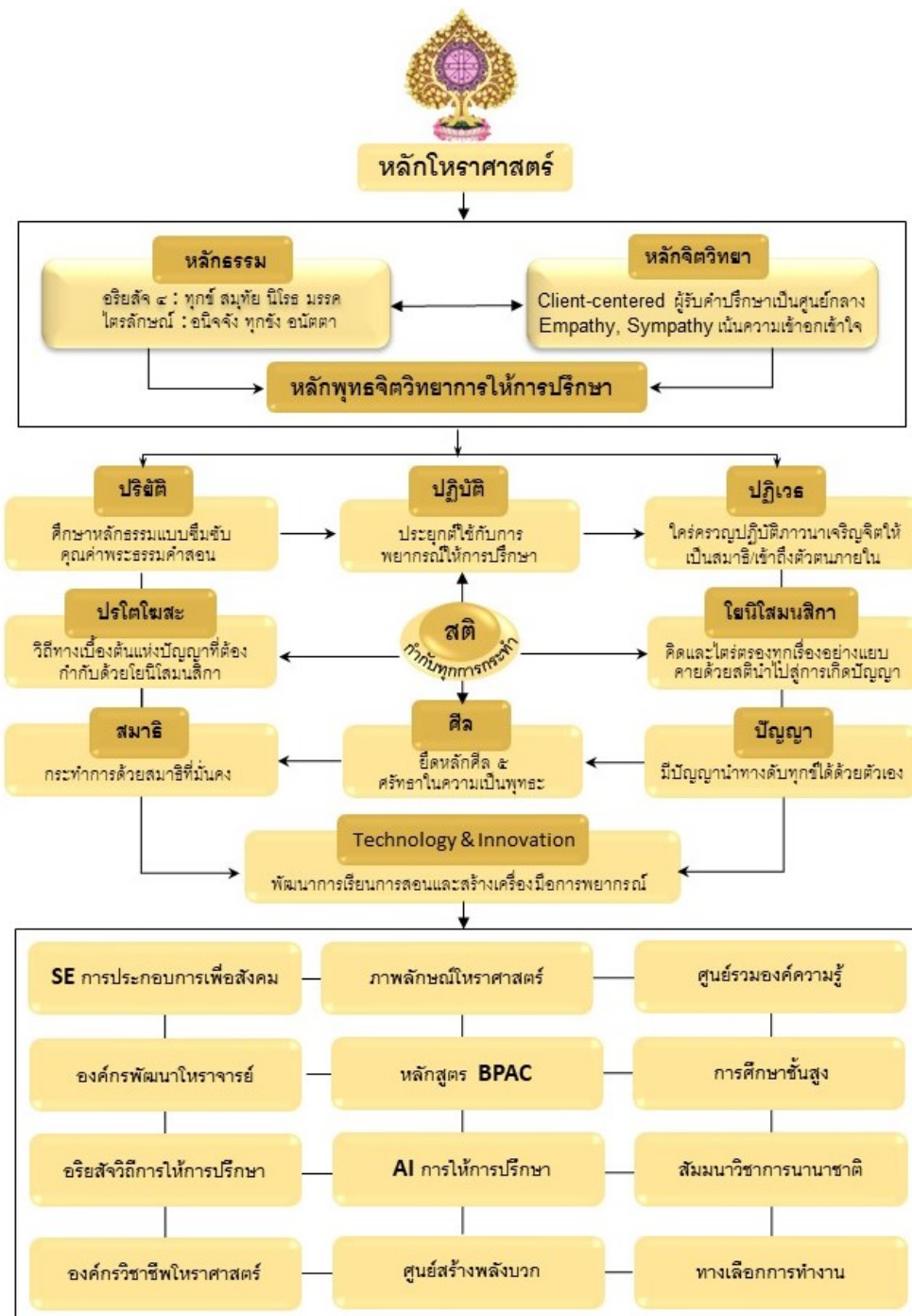
3. ภาพอนาคตที่มีองค์ประกอบ 12 ประการนั้น เป็นข้อค้นพบที่ชี้ให้เห็นถึงประเด็นสำคัญที่มีความเป็นไปได้ สามารถนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนงานเพื่อการวางแผนพัฒนา ซึ่งประเด็นที่ควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกนั้น เป็นเรื่องของการสร้างหลักสูตร BPAC (Buddhist Psychology Astrological Counseling) ซึ่งเป็นชุดความรู้โหราศาสตร์ที่มีการบูรณาการ 3 ศาสตร์เข้าด้วยกัน ดังที่ได้เขียนอธิบายไว้ในข้อ 1

ส่วนประเด็นถัดมาคือ ประเด็นของการศึกษาขั้นสูงในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับปัจจุบันที่หลายมหาวิทยาลัยในประเทศไทยเริ่มมีการเปิดตัวการศึกษาโหราศาสตร์มากขึ้น เช่น สจล. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังมีการเปิดวิชาโหราศาสตร์เป็นวิชาเลือกสำหรับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ (ทิมข้าวขาวสด, 2562) ส่วนของการเรียนสาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในมหาวิทยาลัยนั้น จะมีวิชาโหราศาสตร์ไทยขึ้นแนะนำเป็นวิชาเลือกด้วยเช่นกัน เพราะหลักการในทางโหราศาสตร์มีส่วนที่สามารถบอกเรื่องราวเกี่ยวกับความเจ็บไข้ได้ป่วยที่เราเรียกโหราศาสตร์การแพทย์ (Admission Premium, 2566) และสอดคล้องกับสถาบันในต่างประเทศ ที่โหราศาสตร์ได้รับการยอมรับและเปิดหลักสูตรการเรียนในมหาวิทยาลัยมาอย่างยาวนานแล้ว เช่น Kepler College (USA), University of Bath ประเทศอังกฤษ และ University of Wales Trinity Saint David ที่กำลังเปิดรับสมัครนักศึกษาหลักสูตร Cultural Astronomy and Astrology (MA) โหรา ศาสตร์ระดับปริญญาโท (Hotcourses THAILAND, 2566) และอีก 60 มหาวิทยาลัยในประเทศอินเดีย (Astrohamburg, 2566)

อาจกล่าวได้ว่า 2 ประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นนี้ เป็นประเด็นหลักที่จะทำให้ประเด็นอื่น ๆ สามารถเกิดได้ง่ายขึ้น แม้แต่การให้การปรึกษาอย่างสร้างสรรค์ตามแนวทางอริยสัจด้วยระบบ AI ที่มีความละเอียดแม่นยำในรูปแบบของโหราศาสตร์จักรวาลนฤมิต (Metaverse Astrology) ข้อค้นพบนี้เป็นแนวคิดที่สอดคล้อง หรือต่อยอดมาจากการที่โลกออนไลน์มีการแพร่กระจายของระบบ Metaverse ที่ปัจจุบันมีผู้เล่นหลักเป็นคน Gen Z ที่มีความคุ้นเคยกับสร้างตัวละครที่มีบุคลิกลักษณะนิสัยของคนในแต่ละลัคนาราศี และต่อไปคนกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์จากการดูดวงของ Metaverse Astrology เพราะมีความคุ้นเคยในระบบนี้ (Weraveyou, 2566) ซึ่งประเด็นนี้นักโหราศาสตร์ต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในระดับหนึ่ง ซึ่งความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มีโอกาสศึกษาได้จากระบบการเรียนการสอนในการศึกษาขั้นสูง หรือระดับมหาวิทยาลัย

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัยและผ่านการวิเคราะห์/สังเคราะห์ ทำให้ได้บทสรุปขององค์ความรู้ดังภาพด้านล่างนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

แผนภาพองค์ความรู้ “แบบจำลองจักราโหราพยากรณ์แนวพุทธจิตวิทยาแห่งอนาคต” เป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการศาสตร์สำคัญ 3 ศาสตร์เข้าด้วยกันคือ หลักโหราศาสตร์ หลักธรรม และหลักจิตวิทยา โดยในส่วนของปัจจัยนำเข้า หรือ Input เป็นหลักโหราศาสตร์ไทย และหลักพุทธจิตวิทยาการให้การปรึกษาซึ่งประกอบด้วย หลักธรรมอริยสัจ 4 หลักไตรลักษณ์ และหลักจิตวิทยาการให้การปรึกษาด้วยทฤษฎีผู้รับการปรึกษาเป็นสำคัญ โดยเน้นเรื่อง Empathy, Sympathy

ในส่วนที่เป็นกระบวนการ หรือ Process นั้น เป็นในเรื่องของการศึกษาหลักธรรมตามหลักสัทธรรม 3 คือ ปริยัติ ศึกษาหลักธรรมแบบซึมซับคุณค่าพระธรรมคำสอน ปฏิบัติ ประยุกต์ใช้กับการพยากรณ์ให้การปรึกษา และปฏิเวธ ใคร่ครวญปฏิบัติภาวนาเจริญจิตให้เป็นสมาธิเข้าถึงตัวตนภายใน ผ่านขั้นตอนของปรโตโมหะ ซึ่งเป็นวิถีทางเบื้องต้นแห่งปัญญาที่ต้องกำกับด้วยโยนิโสมนสิกา ซึ่งเป็นการคิดและไตร่ตรองทุกเรื่องอย่างแยบคายด้วยสติที่จะนำไปสู่การเกิดปัญญา เหล่านี้ล้วนต้องมีสติเป็นตัวกำกับทุกการกระทำ จนทำให้เกิดปัญญานำทางสามารถดับทุกข์ได้ด้วยตนเอง มีศีลเป็นที่ตั้งยึดหลักศีล 5 มีความศรัทธาในความเป็นพุทธะ มีสมาธิที่มั่นคงในการกระทำการใด ๆ

นอกจากนั้น ยังมีกระบวนการของการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนและสร้างเครื่องมือการพยากรณ์ จากกระบวนการข้างต้นทำให้เกิดผลลัพธ์ หรือ Output 12 ประเด็น คือ 1) (SE) การประกอบการเพื่อสังคม 2) ภาพลักษณ์ของโหราศาสตร์ 3) ศูนย์รวมองค์ความรู้ 4) องค์กรพัฒนาโหราจารย์ 5) หลักสูตร BPAC 6) การศึกษาขั้นสูง 7) อริยสัจวิถีการให้การปรึกษา 8) การให้การปรึกษาด้วยเทคโนโลยี AI หรือปัญญาประดิษฐ์ 9) การสัมมนาวิชาการนานาชาติ 10) องค์กรวิชาชีพโหราศาสตร์ 11) ศูนย์สร้างพลังบวก และ 12) ทางเลือกการทำงานของนักโหราศาสตร์

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 องค์กร/หน่วยงาน/สถาบันการศึกษาชั้นสูง

1) ระดับนโยบาย ควรมีการส่งเสริม และขับเคลื่อนการการจัดทำหลักสูตรโหราศาสตร์การให้การปรึกษาเชิงพุทธในระดับปริญญาตรี-ปริญญาโท

2) ระดับบริหาร ควรวางแผนทางการจัดทำหลักสูตรฯ ทั้งในระยะสั้น กลางและยาว รวมทั้งจัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านร่วมในการจัดทำหลักสูตรฯ

3) ระดับปฏิบัติการ ควรจัดการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมให้ข้อเสนอแนะในการดำเนิน การจัดทำหลักสูตรและแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำและพัฒนาหลักสูตรฯ

1.2 สถาบันโหราศาสตร์

1) ระดับนโยบาย ควรส่งเสริมหลักสูตรในรูปแบบของ BPAC ให้การสนับสนุนมหาวิทยาลัยที่จะทำการเปิดสอนหลักสูตรโหราศาสตร์การให้การปรึกษาเชิงพุทธ

2) ระดับบริหาร ควรวางแผนพัฒนาทักษะความรู้ของโหราจารย์ในด้านการให้การปรึกษารวมทั้งด้านหลักธรรม และวางแผนการให้การปรึกษาเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฯ กับทางมหาวิทยาลัย

3) ระดับปฏิบัติการ ควรเชิญนักจิตวิทยาการให้การปรึกษา และพระภิกษุสงฆ์ร่วมในการสอนและควรเข้าร่วมกับทางมหาวิทยาลัยจัดทำโครงร่างหลักสูตรฯ

2. ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1) ผู้บริหารสถาบันโหราศาสตร์ควรมีความจริงจังในการจัดการประชุมผู้บริหารของแต่ละสถาบันหาข้อสรุปความร่วมมือในการวางแผนพัฒนา

2) ผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาควรมีการกำหนดเป็นนโยบายสำคัญพิจารณาวางแผนทางการจัดทำหลักสูตรอย่างจริงจัง

3) ในระดับปฏิบัติการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนควรมีการเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดทำหลักสูตร

3. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1) ศึกษาและสร้างรูปแบบการให้การปรึกษาตามหลักการของพุทธจิตวิทยาโหราศาสตร์การให้การปรึกษา (BPAC)

2) ศึกษาและทดลองเปรียบเทียบผลลัพธ์การให้การปรึกษาของโหราจารย์ทั่วไปกับโหราจารย์เชิงพุทธจิตวิทยาของผู้มีความทุกข์ในระดับเดียวกัน

3) ศึกษาและพัฒนารูปแบบการให้การปรึกษาของโหราจารย์เชิงพุทธจิตวิทยาที่เหมาะสมกับผู้รับการศึกษาในแต่ละระดับความทุกข์

4. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สถาบันโหราศาสตร์ ควรได้รับรู้ข้อมูลการวิจัยและข้อมูลการค้นพบ และควรร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาระดับโหราศาสตร์ให้มีความเป็นมาตรฐานสากล

2) กระทรวง อว. ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาโหราศาสตร์ในรูปแบบสหวิทยาการในมหาวิทยาลัย ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสังคมและแก้ปัญหาในยุคใหม่

3) องค์กรมหาเถรสมาคม ควรได้เข้ามาดำเนินการให้ความรู้หลักธรรมคำสอนเป็นเครื่องมือสำคัญในการให้การปรึกษาแนะนำ และส่งเสริมโครงการปฏิบัติธรรมของโหราจารย์

4) กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข ควรได้เข้ามารับรู้ข้อมูลงานวิจัย และร่วมพัฒนาระดับการให้การปรึกษาให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์

รายการอ้างอิง

- กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมสุขภาพจิต. (2564). แผนการฟื้นฟูจิตใจในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Combat 4th Wave of COVID-19 Plan: C4). สืบค้น 18 พฤษภาคม 2564, จาก https://www.dmh.go.th/covid19/pnews/files/c4plan_21092563.pdf
- เกรียงไกร กันยะ. (2556). การจัดทำจรรยาบรรณของนักโหราศาสตร์ในสังคมไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- ณิชา เบญจพรวัฒนา. (2558). แนวโน้มการวิจัยเชิงอนาคตในประเทศไทย. *วารสารศรัทธาศาสตร์ปริทรรศน์*, 2(2), 59-72.
- ณัฐชนน เฉลิมแสน และ ปรมารณ วีระพันธ์. (2565). มาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลการให้บริการการดูดวง. *วารสารมหาจุฬานาครทรรค์*, 9(9), 106-119.
- ทิมข้าวขาวสด. (2562, 5 มกราคม). อธิการบดี ลาตกระบัง ปลื้ม! นศ.แห่งการเรียนรู้โหราศาสตร์ ทำนายชะตา เตรียมเปิดเพิ่ม. *ข่าวสด*. สืบค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2564, จาก https://www.khaosod.co.th/special-stories/news_2049429
- นิตากร บุญอาจ. (2561). ผลของโปรแกรมการดูแลสุขภาพผู้ป่วยด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ตามแนวพุทธจิตวิทยา (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระนครศรีอยุธยา.
- พระครูสุภัทรวิชานุกุล, พูนชัย ปันธิยะ, เทพประวิณ จันทรแรง และ เยื้อง บัณเฑาะว์เพชร. (2563). การประยุกต์ใช้หลักโหราศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา. *วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา*, 11(2), 410-426.
- มหาหมอดูดอทคอม. (2566). จรรยาบรรณโหร. สืบค้น 22 พฤษภาคม 2566, จาก http://www.mahamodo.com/modo/knowledge/hora_ethics.asp
- วรธิดา สงขาว และพระมหาหรรษา ธมฺมหาโส. (2563). กระบวนการให้คำปรึกษาของนักโหราศาสตร์ ในสมาคมโหราศาสตร์นานาชาติด้วยหลักพุทธสันติวิธี. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 8(4), 1539-1551.
- วิวัฒน์ จารึกศิริ. (2564). โหราศาสตร์ไทย: เกร็ดความรู้โหราศาสตร์หรือเคล็ดลับของท่านจันทร์สาร 1. สืบค้น 28 พฤษภาคม 2564, จาก <https://www.astroneemo.net/index.php/2016-08-06-14-13-07/167-2010-03-31-15-49-34/1360-1.html>

- วัชร ทุมมานนท์. (2559). การประยุกต์หลักพุทธสันติวิธีในการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ไทย. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 4(ฉบับพิเศษ), 196-208.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2561). *ศาสตร์ว่าด้วยการวิจัยอนาคตการณ์ I*. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://library.parliament.go.th/th/digest/digest-2564-jun66>
- อภิวัฒน์ รัตนวราหะ. (2563). *อนาคตศึกษา*. (น.61-62). เชียงใหม่: หจก. ล็อคอินดีไซน์เวิร์ค.
- อริย์ธัช เลิศรวมโชค, พระครูสุธีศัมภีรญาณ และพระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา. (2023). โหราศาสตร์ปัจจุบันในมิติแห่งพุทธศาสตร์. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 8(1), 299-308.
- Admission Premium. (2566). แพลกแต่จริง!! 9 วิชาสุดแปลกที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยไทย. สืบค้น 4 มีนาคม 2566, จาก <https://www.admissionpremium.com/content/4385>
- Admission Premium. (2566). รีวิวสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ 4 ปี เรียนอะไรบ้าง. สืบค้น 6 มีนาคม 2566, จาก <https://www.admissionpremium.com/content/5726>
- Astrohamburg. (2566). สถาบันโหราศาสตร์. สืบค้น 22 พฤษภาคม 2566, จาก <https://astrohamburg.wordpress.com/สถาบันโหราศาสตร์/>
- HotcoursesTHAILAND. (2566). รวม 1 หลักสูตรโหราศาสตร์ระดับหลักสูตรปริญญาโท และเอกจาก University of Wales Trinity Saint David (UWTSD / Lampeter/ London). สืบค้น 12 เมษายน 2566, จาก <https://shorturl.asia/QxvS5>
- Weraveyou. (2566). How Can Astrology Look in the Metaverse?. Retrieved 1 January 2023, from <https://weraveyou.com/2022/10/how-can-astrology-look-in-the-metaverse/>